



Република Србија
ОСНОВНИ СУД УЖИЦЕ

З Б И Р К А

СУДСКЕ ПРАКСЕ
Грађанске материје

ПЕРИОД
(01.01.2010.год.-31.12.2013 год.)

1

Ужице, 2015.год.

Поштоване колеге/колегинице,

Пред вама се налази збирка судских одлука донетих у грађанској материји у Основном суду у Ужицу у периоду од 01.01.2010.године до 31.12.2013.године.

Познавање грађанске материје у великој мери доприноси ефикаснијем раду суда. Стога намера аутора ове збирке била је да се са судским одлукама које су у њој садржане упозна што већи број колега.

Надамо се да ће ова збирка обогатити судску праксу грађанских одељења и бити од користи у вашем даљем раду.

Аутори су захвални на свакој примедби и предлогу који ће допринети побољшању садржине будућих издања.

Искрено се захваљујем колеги Драгану Калаби, заменику Вишег јавног тужиоца у Чачку, који је прикупио судске одлуке и судији Мирјани Трмчић, председнику грађанског одељења судске праксе овог суда, која је судске одлуке систематизовала.

Ужице, септембар 2015.године

**Председник суда
Бранка Јанковић**

НАСЛЕДНО ПРАВО

ПОНИШТАЈ ПИСМЕНОГ ТЕСТАМЕНТА ПРЕД СВЕДОЦИМА (чл. 85 ЗАКОНА О НАСЛЕЂИВАЊУ)

ИМА МЕСТА УТВРЂЕЊУ ДА ПИСМЕНИ ТЕСТАМЕНАТ ПРЕД СВЕДОЦИМА НЕ ПРОИЗВОДИ ПРАВНО ДЕЈСТВО И ДА ЈЕ НИШТАВ, АКО НИСУ ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ИЗ ЧЛ. 85 ЗАКОНА О НАСЛЕЂИВАЊУ.

Из образложења:

Доказима је утврђено да је тестаментални сведок донео на латиници откуцану тестаменталну изјаву коју је прочитао, на истом се потписали сведоци као и тестаторка.

Стога је основан тужбени захтев тужилаца, као наследника тестаторке, те има места поништају наведеног тестаментa, с обзиром да нису испуњени услови из чл. 85 Закона о наслеђивању, јер тестаторка није знала латиницу, па није могла, нити је садржај тестаментa прочитала.

Чланом 85 Закона о наслеђивању је предвиђено да тестатор који зна да чита и пише, може завештање сачинити тако што ће пред два сведока изјавити да је већ сачињено писмено прочитао, да је то његова последња воља, и потом се на писмену својеручно потписати. Услов је да зна да чита и пише..

Из изнетих разлога, је жалба тужених неоснована.

(Пресуда Општинског суда у Ужицу П 1005/07 од 16. априла 2009. и Пресуда Округног суда у Ужицу Гж 1512/09 од 14. септембра 2009.).

РАСКИД УГОВОРА О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ ЧЛ. 202 ЗАКОНА О НАСЛЕЂИВАЊУ

ПРВОСТЕПЕНИ СУД ЈЕ НЕПРАВИЛНО ПРИМЕНИО МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО КАДА ЈЕ ОДБИО ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ ТУЖИОЦА ЗА РАСКИД УГОВОРА О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ СХОДНО ЧЛ. 202 ЗАКОНА О НАСЛЕЂИВАЊУ, НАЛАЗЕЋИ ДА ЈЕ ТУЖЕНИ КАО ДАВАЛАЦ ИЗДРЖАВАЊА ИСПУЊАВАО УГОВОРНЕ ОБАВЕЗЕ У ПОГЛЕДУ ИЗДРЖАВАЊА ПРАВНОГ ПРЕТХОДНИКА ТУЖИЛАЦА КАО ПРИМАОЦА ИЗДРЖАВАЊА, ТАКО ШТО ЈЕ ИЗ ФРАНЦУСКЕ СЛАО НОВАЦ, А У ВРЕМЕ ГОДИШЊЕГ ОДМОРА ДОЛАЗИО У СЕЛО, ДОНОСИО НАМИРНИЦЕ И ГАРДЕРОБУ ЗА ПОТРЕБЕ ПРИМАОЦА.

Из образложења:

Пресудом првостепеног суда одбијен је тужбени захтев тужилаца за раскид уговора о доживотном издржавању ...

Првостепени суд налази, одбијајући тужбени захтев као неоснован, да је тужени извршавао своје уговорне обавезе према покојном оцу, и то тако што је плаћао наведени новчани износ месечно, да је за време годишњег одмора из иностранства долазио код оца, доносио намирнице, гардеробу и друго.

Из списка произилази да је у току поступка из правноснажне пресуде тога суда бр.... утврђено да је прималац издржавања, својевремено чак подносио тужбу за издржавање против своје троје деце, управо из разлога што није имао довољно средстава за живот, и што му новац који му је слао тужени из иностранства није био довољан.

Што значи да суд није у потпуности утврдио од каквог је утицаја обим учињеног издржавања од стране туженог, и да ли су његови доласци једном годишње, уз чињења која је вршио, били довољни за живот његовог оца. И сама чињеница покретања овог спора за живота покојног оца - прималоца издржавања указује да обавезе издржавања на одређени начин нису испуњаване.

(Пресуда Општинског суда у Б. Башти П 136/07 од 18. априла 2008. и Решење Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1053/10 од 20. априла 2010.).

ПОНИШТАЈ ПИСМЕНОГ ТЕСТАМЕНТА САЧИЊЕНОГ ПРЕД СВЕДОЦИМА - ЧЛ. 64 ЗАКОНА О НАСЛЕЂИВАЊУ

КАДА ЈЕ ПРВОСТЕПЕНИ СУД ДОКАЗИМА УТВРДИО ДА ЈЕ ТЕСТАТОР САЧИНИО ПИСМЕНИ ТЕСТАМЕНТ, ТАКО ШТО ГА ЈЕ ДРУГИ САСТАВИО ПО ЊЕГОВОМ КАЗИВАЊУ, А СВЕ ПРЕД ДВА СВЕДОКА, ПРЕД КОЈИМА ЈЕ ИЗРИЧИТО ИЗЈАВИО ДА ЈЕ ТО ЊЕГОВ ТЕСТАМЕНАТ, А НАКОН ТОГА ЛИЧНО СВОЈЕРУЧНО ПОТПИСАО, НАКОН ЧЕГА СУ СЕ ОБА ТЕСТАМЕНТАЛНА СВЕДОКА ИСТОВРЕМЕНО ПОТПИСАЛИ НА ИСТОМ, ТАДА ЈЕ У ЦЕЛОСТИ ИСПОШТОВАНА ЗАКОНСКА ФОРМА КОЈУ ПРЕДВИЂА ЧЛ. 64 ЗАКОНА О НАСЛЕЂИВАЊУ.

ОВО ПОСЕБНО КАДА СЕ ИМА У ВИДУ И НЕСУМЊИВО УТВРЂЕНО ДА ЈЕ ТЕСТАТОР ОТВОРЕН ТЕСТАМЕНАТ ПРЕДАО СУДУ НА ЧУВАЊЕ, У СМISЛУ ЧЛ. 186-194 ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ, ТАКО ЂЕ ИЗЈАВЉУЈУЋИ ПРЕД СУДОМ ДА ЈЕ ТО ЊЕГОВ ТЕСТАМЕНТ, СТОГА ЈЕ НЕОСНОВАН ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ ТУЖИОЦА ЗА ПОНИШТАЈ ТЕСТАМЕНТА УСЛЕД НЕДОСТАТКА ФОРМЕ, СХОДНО ЧЛ. 64 ЗАКОНА О НАСЛЕЂИВАЊУ, КОЈИ ЈЕ ВАЖИО У ВРЕМЕ САЧИЊАВАЊА ТЕСТАМЕНТА, У ЧЕМУ СЕ НЕ РАЗЛИКУЈЕ НИ САДА ВАЖЕЋИ ЧЛ. 84 ЗАКОНА О НАСЛЕЂИВАЊУ..

НЕ СТОЈЕ НИ НАВОДИ ДА ЈЕ ТЕСТАТОР У ВРЕМЕ САЧИЊАВАЊА ТЕСТАМЕНТА БИО ПОСЛОВНО НЕСПОСОБАН, КАО РАЗЛОГ НИШТАВОСТИ, ЈЕР ЈЕ ПРВОСТЕПЕНИ СУД СВИМ ИЗВЕДЕНИМ ДОКАЗИМА, А ПОСЕБНО ВЕШТАЧЕЊЕМ ВЕШТАКА НЕУРОПСИХИЈАТРА УТВРДИО ДА ЈЕ ТЕСТАТОР У ВРЕМЕ САЧИЊАВАЊА ТЕСТАМЕНТА, БИО ПОСЛОВНО СПОСОБАН, ВЕОМА ИНТЕЛИГЕНТАН И УГЛЕДАН ЧОВЕК У СВОЈОЈ СРЕДИНИ, ИЗ КОГ РАЗЛОГА ЈЕ ЖАЛБА ТУЖИОЦА НЕОСНОВАНА.

(Пресуда Општинског суда у Ужицу П 574/06 од 3. октобра 2008. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 304/10 од 11. марта 2010.).

ПОНИШТАЈ УГОВОРА О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ - чл. 195 И 203 ЗАКОНА О НАСЛЕЂИВАЊУ

НЕМА РАЗЛОГА ЗА ПОНИШТАЈ УГОВОРА О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ ТО ШТО ЈЕ ПРАВНИ ПРЕТХОДНИК ТУЖИЛАЦА - ПРИМАЛАЦ ИЗДРЖАВАЊА, БИО КОРИСНИК ПЕНЗИЈЕ, ТАКОЂЕ И СТАМБЕНО ОБЕЗБЕЂЕН, ЈЕР УГОВОР У СЕБИ САДРЖИ И СОЦИЈАЛНЕ И ПОРОДИЧНЕ ДИМЕНЗИЈЕ.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужила - ћерка покојних, који су као примаоци издржавања са туженим као даваоцем издржавања закључили спорни уговор о доживотном издржавању, а по том уговору тужени је уредно испуњавао своје уговорне обавезе.

Такође је доказима утврђено да је тужила ретко долазила код родитеља, да живи у другом граду, а тужени и чланови његове породице су као прве комисије пружали негу и помоћ примаоцима издржавања и старали се о њима и пре закључења спорног уговора, што је констатовано и у самом уговору.

На бази тако утврђеног чињеничног стања правилно је првостепени суд одбио тужбени захтев као неоснован ,позивајући се на одредбу чл. 195, 203 Закона о наслеђивању, чл. 53, 56 и 103 Закона о облигационим односима.

Поменути уговор је формални, теретни и алеаторни уговор са трајним престајацијама на страни даваоца издржавања. Са аспекта примаоца издржавања, поред материјалних давања, циљ уговора је потреба за свакодневном бригом, старањем, пажњом од стране трећег лица коју сама старост примаоца по себи носи, због чега овај уговор има и социјалне и породичне димензије.

Другим речима суштина уговора, поред остварења материјалних услова јесте и пружање других погодности, кроз лични контакт са даваоцем издржавања, а што су примаоци имали у виду када су закључили уговор с

обзиром да њихова ћерка, тужила живи у другом граду и да ретко долази.

Неосновани су жалбени наводи да је тужени имао незнатне издатке, с обзиром да је користио пензију примаоца издржавања, па у том делу није испунио своју уговорну обавезу. Независно од предњег без обзира што је прималац издржавања био корисник пензије, сврха уговора јесте и обезбеђење лекарске неге, вођење домаћинства, свакодневно присуство туженог као даваоца издржавања ради пружања низа личних услуга, зависно од потреба примаоца издржавања, што је туженик и чинио.

(Пресуда Основног суда Ужице П 858/11 од 10. новембра 2011. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1777/12 од 25. јуна 2012.).

ПОНИШТАЈ УГОВОРА О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ - чл. 195 ЗАКОНА О НАСЛЕЂИВАЊУ

**НА ПУНОВАЖНОСТ УГОВОРА О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ НЕ УТИЧЕ
ОКОЛНОСТ ДА ЛИ ЈЕ ПОКОЈНИ - ПРИМАЛАЦ ИЗДРЖАВАЊА ИЗДАО
ВАЉАНО ПУНОМОЋЈЕ АДВОКАТУ ЗА САСТАВЉАЊЕ ПРЕДЛОГА ЗА
ЗАКЉУЧЕЊЕ УГОВОРА О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ.**

Из образложења:

Првостепени суд је по оцени Апелационог суда на правилно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право, јер је изведеним доказима утврђено да је спорни уговор о доживотном издржавању закључен у складу са Законом прописаном формом, и у законитом поступку сходно чл. 195 Закона о наслеђивању. У време закључења уговора прималац издржавања је био способан да схвати значај и последице правног посла који закључује, и даспособан да слободно изрази своју вољу, као и да схвати значај и последице закључења уговора о доживотном издржавању.

На правилност првостепене одлуке не утичу жалбени наводи, да у списима предмета нема писменог пуномоћја издатог адвокату од сада покојног, а за подношење предлога за закључење уговора о доживотном издржавању, јер исти предлог покојни није својеручно потписао, с обзиром да су ови наводи истакнути тек у жалбеном поступку. Како током првостепеног поступка тужила на ову чињеницу није указала, то по чл. 359 ЗПП не може чинити ни у жалбеном поступку јер није учинила вероватним да без своје кривице то није могла изнети до закључења главне расправе.

Међутим, та околност на коју, ни уз жалбу нису предложени докази, не би била од утицаја на правну ваљаност спорног уговора, који су странке закључиле пред судом и чији су потписи потврђени од стране поступајућег судије.

(Пресуда Основног суда Ужице П 56/10 од 20. марта 2012. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2828/12 од 3. октобра 2012.).